รายงานการค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลการคำเนินงานของเขต โทรศัพท์ภาคเหนือที่ 1-4 ฝ่ายโทรศัพท์ภาคเหนือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2539 - 2543 มีขอบเขตการศึกษา คือ วิเคราะห์ผลการคำเนินงานโดยวิธีเปรียบเทียบ ใช้การ ย่อส่วนตามแนวคิ่ง และอัตราร้อยละของแนวโน้ม และโดยวิธีอัตราส่วนทางการเงิน เป็นแต่ละเขต โทรศัพท์ฯ ทั้งนี้ฝ่ายโทรศัพท์ภาคเหนือยังไม่มีการจัดทำงบการเงิน ในการศึกษาครั้งนี้จึงต้องมีการ นำตัวเลขจากงบทคลอง มาจัดทำงบการเงิน อันได้แก่ งบคุล งบกำไรขาดทุน ของ 4 เขตโทรศัพท์ ภาคเหนือ ในช่วงเวลา 5 ปี เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการคำเนินงาน ระหว่าง 4 เขตโทรศัพท์ภาคเหนือ และเปรียบเทียบกับข้อมูลในภาพรวมขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ผลจากการวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนงบคุล พบว่าเขตโทรศัพท์ภาคเหนือที่ 1 – 4 มี อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อสินทรัพย์รวมในแต่ละเขตเท่ากับ ร้อยละ 88.50, 91.43, 88.16 และ 87.42 ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์โดยวิธีย่อส่วนงบกำไรขาดทุน พบว่า เขตโทรศัพท์ ภาคเหนือที่ 1 – 4 มีกำไรจากการดำเนินงาน เป็นร้อยละ 48.05, 27.78, 35.59 และ 30.69 ตามลำดับ รายได้หลักมาจากการให้บริการโทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายล่วนใหญ่เป็นค่าเสื่อมราคา รองลงมาได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานทั่วไปและค่าใช้จ่ายในการให้บริการโทรศัพท์และ ซ่อมแซมบำรุงรักษา ตามลำดับ

การวิเคราะห์ผลการคำเนินงานของแต่ละเขตโทรศัพท์ฯ โดยวิธีอัตราส่วนทางการ เงิน พบว่า โดยส่วนใหญ่เขตโทรศัพท์ภาคเหนือที่ 1 มีผลการคำเนินงานดีที่สุด มีอัตราผลกำไร ต่อค่าขายร้อยละ 48.83 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมร้อยละ 16.63 มีระยะเวลาเฉลี่ยใน การเก็บเงินจากลูกหนี้ 95 วัน อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และอัตราการหมุนเวียนของ สินทรัพย์รวม 0.38 และ 0.34 เท่าตามลำคับ ส่วนในด้านสภาพคล่องมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 2.88 เท่า ผลการคำเนินงานรองลงไปคือ เขตโทรศัพท์ภาคเหนือที่ 3 และ เขตโทรศัพท์ภาคเหนือ ที่ 4 ส่วนเขตโทรศัพท์ภาคเหนือที่ 2 เป็นเขตที่มีผลการคำเนินงานต่ำกว่าเขตอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่า กำไรจากการดำเนินงานและอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละเขต โทรศัพท์ภาคเหนือ สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของฝ่ายโทรศัพท์ภาคเหนือ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยในภาพรวม ขององค์การโทรศัพท์ฯ ทั้งนี้เพราะตัวเลขที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของเขตโทรศัพท์ ภาคเหนือที่ 1 – 4 นั้น พิจารณาเฉพาะต้นทุนทางตรงของแต่ละเขตเท่านั้น ยังไม่รวมถึงค่าใช้จ่าย ของฝ่ายสนับสนุนซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายส่วนกลางที่ยังไม่มีการปันส่วน This independent study is aimed to study performance analysis of the Northern Region Telephone Service Sector 1-4, Telephone Organization of Thailand during the year 1996 –2000 by using comparison analysis and common-size analysis, trend percentage and financial ratios of each telephone sector. As the Northern Region Telephone Services Department did not have financial statements, this study used 5 year-data from trial balance, such as balance sheets, and income statements of 4 northern sector instead, and compared such data with TOT data.

The result of common-size analysis of balance sheets showed that the percentage of fixed assets per total assets of Northern Region Sector 1 to 4 were 88.50%, 91.43%, 88.16% and 87.42%, respectively. And from the common-size analysis of income statement, it found that the Northern Region Sector 1 to 4 had operation profits of 48.05%, 27.78%, 35.59% and 30.69%, respectively. Income came mostly from services provided to people. Expenses were mostly for depreciation, general administration expenses, and expenses for telephone services, repair and maintenance, respectively.

The analysis of organizational operation of each sector by using financial ratios found that Telephone Service Sector 1 had the highest success among the 4 sectors. It earned a profit margin of 48.83% on sales, 16.63% return on total assets, receivable collection was within 95 days, while fixed asset turnover was 0.38 time, total assets turnover was 0.34 time, and current ratio of liquidity was 2.88 times. Sectors which were less successful in operation were Sector 3, Sector 4 and Sector 2 was the lowest.

From the result of the study, it revealed that profits and financial ratios of each Telephone Sector (1-4) were higher than profits means and financial ratios of Northern Region Telephone Department. This is because data from Telephone Sector 1 to 4 covered only direct cost of each sector which did not include other head office expenses.